

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Igora Burgera na verejnom zasadnutí v Bratislave 25. mája 2011 v trestnej veci obžalovaného **J. I. pre trestný čin podvodu** podľa § 250 ods. 1, ods. 5 zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. zák.), o odvolaní, ktoré podal obžalovaný J. I. proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. mája 2010, sp. zn. 1T 24/2002, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 258 ods. 1 písm. d/, ods. 2 zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. por.) napadnutý rozsudok krajského súdu **sa z r u š u j e** vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Na základe § 259 ods. 3 Tr. por. obžalovanému J. I. podľa § 250 ods. 5 Tr. zák., s použitím § 40 ods. 1 Tr. zák., **sa u k l a d á** trest odňatia slobody na dva roky.

Podľa § 58 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. výkon trestu odňatia slobody **sa** obžalovanému **podmienečne o d k l a d á**.

Podľa § 59 ods. 1 Tr. zák. **sa** obžalovanému **u r č u j e** skúšobná doba na tri roky.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici ako súdu prvého stupňa z 19. mája 2010, sp. zn. 1T 24/2002, obžalovaný J. I. bol uznaný za vinného zo spáchania trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že

1/ ako riaditeľ z. pobočky spoločnosti s ručením obmedzením B. so sídlom v K. (B.) 30. apríla 1999 v priestoroch tejto pobočky vo Z. vyhotovil v zastúpení spoločnosti zmluvu o tichom spoločenstve s reálne neexistujúcim spoločníkom označeným ako M. S., r.č. X., bytom vo Z., predmetom ktorého bol záväzok tichého spoločníka zúčastňovať sa na podnikateľskej činnosti spoločnosti vkladom 2 000 000 Sk na dobu troch mesiacov s podielom na zisku spoločnosti 30 % ročne z výšky jeho vkladu s termínom jeho vyplatenia a posledného výnosu 30. júla 1999, hoci v skutočnosti k vloženiu takého vkladu nedošlo, realizáciu vkladu predstieral sfalšovaným príkazom z 22. apríla 1999 na úhradu sumy 2 000 000 Sk z účtu príkazcu M. S. v akciovej spoločnosti S.S. (S.) na účet príjemcu B., následne na základe vyhotovenej fingoanej zmluvy o tichom spoločenstve a výdavkových pokladničných dokladov z 3., 6. a z 30. júla 1999, od 3. júla 1999 do 30. júla 1999 vyplatil na meno M. S. vklad a výnosy v sume 2 112 500 Sk a získal tak pre seba finančný prospech v uvedenej výške na škodu B.;

2/ v rovnakom postavení od 30. novembra 1999 do 2. decembra 1999 po prevzatí originálu bankového výpisu z účtu B. v pobočke akciovej spoločnosti I., z 29. novembra 1999 deklaráujúceho účtovné operácie vykonané v tento deň na účte, vymenil ho za sfalšovaný výpis deklaráujúci na rozdiel od originálu vykonanie hotovostného vkladu od fyzickej osoby v sume 6 000 000 Sk, na jeho základe v spojení s nezistenou osobou vystupujúcou pod menom S. F. odvolávajúcou sa na spomínaný hotovostný vklad, nechal zamestnankyňu pobočky L. Ú. (ubezpečiac ju o svojej vedomosti o tomto vklade) vyhotoviť a 2. decembra 1999 uzavrieť zmluvu o tichom spoločenstve s neexistujúcou tichou spoločníčkou S. F., nar. X., bytom vo Z., predmetom ktorej bol záväzok tichej spoločníčky zúčastňovať sa na podnikateľskej činnosti B. vkladom 6 000 000 Sk na dobu jedného mesiaca s podielom na zisku spoločnosti 29,50 % ročne z výšky jej vkladu a hoci vedel, že taký vklad na účet ním riadenej pobočky nebol vykonaný, 30. decembra 1999 výdavkovými pokladničnými dokladmi vykázal

vyplatenie istiny a výnosu v sume 6 110 625 Sk, tieto peniaze použil v prospech seba, čím spôsobil škodu B. v uvedenej výške.

Krajský súd za to obžalovanému J. I. podľa § 250 ods. 5 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody na 5 rokov a na jeho výkon tento podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. zaradil do druhej nápravno-výchovnej skupiny; zároveň podľa § 228 ods. 1 Tr. por. bola obžalovanému uložená povinnosť nahradiť B. (v konkurze) škodu vo výške 272 957,74 € (8 223 125 Sk).

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie obžalovaný J. I. (zastúpený obhajcom), ktorým sa domáhal zrušenia napadnutého rozsudku a následne oslobodenia spod obžaloby.

Obžalovaný v odvolaní opakovane svoju obhajobu, že nespáchal žiadnu trestnú činnosť, pričom poukázal na rozpory vo výpovediach viacerých svedkov, ktoré neboli podľa jeho názoru odstránené. Vyslovil tiež mienku o nepreukázaní skutočnosti, že by sa dopustil protiprávneho konania, teda že by pre seba alebo iného získal finančný prospech, pričom poukázal tiež na znalecký posudok znalca M. N..

Obžalovaný poukázal v odvolaní tiež na to, že boli poškodené jeho práva neprimeranou dĺžkou trestného stíhania.

Najvyšší súd v intenciách § 564 ods. 4 teraz účinného Trestného poriadku (zák. č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov) ako súd odvolací nezistil dôvod na rozhodnutie podľa § 253 ods. 1, ods. 3 Tr. por., a preto v zmysle § 254 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, ako aj jemu predchádzajúce konanie, prihliadajúc pritom aj na (prípadné) chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, pričom dospel k záveru, že napadnutým rozsudkom súdu prvého stupňa neaplikovaním ustanovenia § 40 ods. 1 Tr. zák. došlo k porušeniu tohto zákona.

V predmetnej trestnej veci ešte v roku 2003 rozhodol krajský súd ako súd prvého stupňa, pričom následne došlo k zrušeniu rozsudku uznesením Najvyššieho súdu z 26. apríla 2005, sp. zn. 3 To 93/03, a k vráteniu veci na nové prejednanie a rozhodnutie. Najvyšší súd v tomto svojom uznesení za účelom dostatočného zistenia skutkového stavu veci

nariadil vykonať viaceré procesné úkony, pričom v súčasnosti je potrebné konštatovať, že krajský súd v naznačenom smere doplnil dokazovanie a zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na rozhodnutie.

Na základe vykonaného dokazovania je možné uzatvoriť, že obžalovaný J. I. spáchal inkriminované skutky spôsobom uvedeným v napadnutom rozsudku, pričom tieto skutky napĺňajú skutkovú podstatu trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. Je zrejmé, že v B. vládla vcelku chaotická situácia, pričom práve obžalovaný tieto okolnosti využil a fingovanými vkladmi od neexistujúcich tichých spoločníkov získal majetkový prospech veľkého rozsahu.

Odvolacie námietky obžalovaného J. I. nie je možné považovať za relevantné, keďže vykonaným dokazovaním jeho obhajoba bola vyvrátená v každom smere.

Krajský súd v odôvodnení písomného vyhotovenia svojho rozsudku v súlade s ustanovením § 125 Tr. por. vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, vezmúc do úvahy aj rozpory v nich. Z odôvodnenia je zrejmé, ako sa súd prvého stupňa vyrovnal s obhajobou obžalovaného a na základe ktorých skutočností považoval vykonané dokazovanie za dostatočné, resp. akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny.

Najvyšší súd plne akceptuje toto rozhodnutie krajského súdu v otázke viny obžalovaného J. I. a v podrobnostiach na tam uvádzané okolnosti poukazuje, keďže tieto si osvojuje.

Najvyšší súd však nemohol akceptovať výrok o treste v napadnutom rozsudku. Obžalovanému J. I. krajský súd síce uložil trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby poukazujúc aj na časový odstup od spáchania skutkov. Nedostatočne však zvažil práve s poukazom na túto okolnosť potrebu aplikácie ustanovenia § 40 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody.

Obžalovaný J. I. spáchal trestný čin cca pred 12 rokmi, pričom obžaloba bola podaná až v roku 2002, teda po viac ako troch rokoch. Po zrušení rozsudku súdu prvého stupňa z roku

2003 tento vydal ďalší rozsudok až po piatich rokoch, teda 19. mája 2010. Z uvedeného vyplýva, že vo veci sú evidentné veľmi markantné prieťahy pokiaľ ide o rýchlosť konania, pričom nebolo zistené zavinenie obžalovaného na tomto stave.

Ustálená judikatúra nadnárodného súdu ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednoznačne v takýchto prípadoch poukazuje na porušenie práv obžalovaného vyjadrených v článku 1 ods. 1, ods. 2, článku 48 ods. 2 a článku 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Neprimerane dlhá dĺžka procesu potom vedie jednak k zásadnému zníženiu stupňa nebezpečnosti deliktu pre spoločnosť, ako aj k záverom o potrebe podstatnej korekcie sankcionovania tohto deliktu; odporovalo by všetkým uvedeným princípom trestanie páchatel'a podľa príslušnej trestnej sadzby, ako to prichádza do úvahy pri rozhodovaní relatívne krátko po spáchaní deliktu.

Krajský súd tieto okolnosti náležite nevyhodnotil, pričom použitie trestnej sadzby odňatia slobody by v súčasnosti bolo pre páchatel'a neprimerane prísne, najmä ak je možné účel trestu dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania, resp. iným druhom trestu. Pre aplikáciu ustanovenia § 40 ods. 1 Tr. zák. sa vyžadujú určité osobitné okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a. Okolnosťou prípadu, ktorá odôvodňuje mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody je v rozhodovanej veci neprimeraná dĺžka procesu; doplnením dokazovania v odvolacom konaní bolo zistené, že obžalovaný J. I. doteraz súdne trestaný nebol, teda že od spáchania trestného činu podvodu nebol odsúdený za žiadny delikt.

Tieto okolnosti prípadu a pomery páchatel'a mali viesť už súd prvého stupňa k rozhodnutiu o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody a keďže sa tak nestalo, odvolací súd konštatoval, že napadnutým rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu ustanovenia § 40 ods. 1 Tr. zák. v neprospech obžalovaného J. I..

Najvyšší súd preto podľa § 259 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu; tento postup je možný vzhľadom na oddeliteľnosť spomínaných výrokov od ďalších výrokov rozsudku súdu prvého stupňa.

Skutkový stav bol v napadnutom rozsudku správne zistený a doplnený dokazovaním vykonaným v odvolacom konaní, a preto odvolací súd mohol sám vo veci rozhodnúť tak, že na základe § 259 ods. 3 Tr. por. obžalovanému J. I. podľa § 250 ods. 5 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody pod dolnou hranicou zákonom stanovenej trestnej sadzby, a to na dva roky.

Najvyšší súd síce vzal do úvahy výšku spôsobenej škody, avšak rezultuje, že sú splnené podmienky na podmienený odklad výkonu uloženého trestu, a to vzhľadom na osobu obžalovaného J. I., s prihliadnutím na jeho doterajší život a na okolnosti prípadu. Odvolací súd preto podľa § 58 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. výkon trestu tomuto obžalovanému podmiennečne odložil, pričom podľa § 59 ods. 1 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu na tri roky; takéto potrestanie považuje za primerané.

Najvyšší súd takto rozhodol aj s prihliadnutím na výrok napadnutého rozsudku, podľa ktorého je obžalovaný J. I. povinný poškodenej strane nahradiť spôsobenú škodu v plnej výške. Tento výrok napadnutého rozsudku je legálny a správny; odvolací súd nezistil dôvod na zmenu výroku o náhrade škody.

Najvyšší súd zároveň konštatuje, že doterajšie konanie (až na jeho dĺžku) bolo vykonané v súlade s procesnými predpismi, a preto nie je potrebné ďalšie konanie smerujúce ku konvalidácii procesných nedostatkov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 25. mája 2011

JUDr. Milan L i p o v s k ý, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová